

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **B. D.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 7. 2020, č. j. 77 A 69/2020 – 52, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 7. 2020, č. j. 77 A 69/2020 – 52, **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci bylo rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, ze dne 7. 7. 2016, č. j. KRPA-452785-55/ČJ-2014-000022, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce 2 let ode dne, kdy žalobce pozbyl oprávnění k pobytu na území ČR. Rozhodnutím Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 7. 9. 2016, č. j. CPR-18929-2/ČJ-2016-930310-V243, bylo odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí zamítnuto a toto rozhodnutí potvrzeno. Proti rozhodnutí o odvolání podal žalobce žalobu, která byla rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 11. 2016, č. j. 75A 29/2016 – 95, zamítnuta, a následně byla zamítnuta i kasační stížnost žalobce proti tomu rozsudku, a to rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2017, č. j. 6 Azs 276/2016 – 22.

[2] Podáním ze dne 24. 7. 2019 žalobce požádal o vydání nového rozhodnutí dle § 122 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Důvodem žádosti bylo jeho tvrzení, že se stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie, neboť jeho dcera N. B., narozená dne X, nabyla státní občanství České republiky. Usnesením Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 24. 2. 2020, č. j. CPR-29492-15/ČJ-2019-930310-V214, bylo podle § 102 odst. 4 správního řádu řízení o žádosti žalobce o vydání nového rozhodnutí zastaveno, neboť žalobce podle správního orgánu neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu

cizinců. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 5. 5. 2020, č. j. MV-57005-3/OAM-2020, odvolání žalobce proti tomuto usnesení zamítl a toto usnesení potvrdil. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který shora uvedeným rozsudkem napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu zprvu blanketní kasační stížností doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 21. 8. 2020, spojenou s (rovněž blanketním) návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dne 27. 8. 2020 stěžovatel doplnil kasační stížnost i návrh na přiznání jejího odkladného účinku. Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že pokud by nyní byl oprávněn, respektive povinen, v řízení pokračovat a rozhodnout o předmětné věci v souladu se závazným právním názorem krajského soudu, musel by zrušit prvostupňové správní rozhodnutí. Žalobce navíc v mezidobí, aniž by vyčkal ukončení tohoto řízení, podal další žádost o vydání nového rozhodnutí podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, o níž musí správní orgány rozhodnout. Pokud nebude předmětné kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, mohlo by tak s ohledem na závěry vyslovené rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz), dojít k situaci, kdy by vedle sebe stála dvě odlišná či opačná správní rozhodnutí v téže věci. Vznikla by tak absurdní a dle stěžovatele neřešitelná situace.

[4] Žalobce zaslal Nejvyššímu správnímu soudu dne 3. 9. 2020 vyjádření ke kasační stížnosti, v němž se však k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nijak nevyjádřil.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně mj. § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze žalobě přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených účastníky řízení dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou naplněny.

[7] Správní soudnictví obecně slouží zejména k ochraně veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob (§ 2 s. ř. s.). Podle § 73 odst. 1 s. ř. s. nemá podání žaloby odkladný účinek, pokud zákon nestanoví jinak. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je rozhodnutí krajského soudu závazné a nezměnitelné. Přiznání odkladného účinku je institutem výjimečným, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 – 115).

pokračování

[8] Institutem odkladného účinku má být dosaženo toho, aby ve správním soudnictví v řízeních o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů či v řízeních o kasačních stížnostech proti rozhodnutím krajských soudů, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně vykonatelná) rozhodnutí, bylo možné výjimečně docílit, aby po dobu soudního přezkumu napadené rozhodnutí nebylo vykonatelné, resp. nezakládalo jiné právní následky.

[9] Při použití § 73 s. ř. s. na podmínky, za kterých lze přiznat kasační stížnosti odkladný účinek, je třeba vycházet z toho, že vedle formální podmínky, kterou je existence návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, musí být splněny další tři materiální předpoklady: i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, ii) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, iii) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Institut odkladného účinku má primárně poskytovat ochranu žalobci před výkonem či jinými právními následky žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu. Poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti žalovanému správnímu orgánu zákonodárce vyjádřil zájem na jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Ve vztahu k návrhům na přiznání odkladného účinku podaným žalovaným správním orgánem (jak je tomu i v nyní posuzované věci) judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. zejména usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS) vychází z toho, že zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která mohou okamžitý výkon či jiné právní následky rozhodnutí správního orgánu, resp. krajského soudu, skutečně závažně ohrozit, žalovaný správní orgán žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem nebo jinými právními následky kasační stížnosti napadeného rozsudku krajského soudu ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Otázka zákonnosti rozsudku krajského soudu, resp. skutečnost, že ho žalovaný správní orgán napadl kasační stížností, nemůže být sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku.

[11] V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem nelze ani žalovanému správnímu orgánu odepřít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Půjde však o případy výjimečné, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu *bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu*, jehož ohrožení může v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám. Žalovaný musí stejně jako žalobce, je-li stěžovatelem, újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá. Na žalovaného musí být z hlediska tvrzené újmy, její intenzity a jejího osvědčení kladeny stejné nároky jako na žalobce. Vyličení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj *byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen* (již zmiňované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58). Ve světle rovněž již uvedeného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49 (byť vydaného v době účinnosti částečně odlišné právní úpravy), na něž se stěžovatel

(nikoli však důvodně) odvolává, se může jednat např. o případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi či udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku. Vznik nepoměrně větší újmy na straně žalovaného správního orgánu tak bude z logiky věci mnohem méně častý než na straně žalobce.

[12] I za současné právní úpravy dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve zmiňovaném usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, k závěru, že kasační stížnosti žalovaného může být odkladný účinek přiznán jen výjimečně, *„kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám, a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem“*. Zároveň ve výroku I. tohoto usnesení rozšířený senát konstatoval, že *„[h]rozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti“*; je tomu tak proto, že tato *„[o]btížně řešitelná procesní situace není bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu. Dodržení závazného právního názoru a v tomto důsledku pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nemůže proto pro žalovaného bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku. [...] Považovala – li by se pouhá hrozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno. Tento postup by odporoval shora popsanému smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s.“*.

[13] Stěžovatel jakožto důvod pro přiznání odkladného účinku uvádí právě možnou existenci více rozhodnutí ve stejné věci. Jak již bylo objasněno, tento důvod nemůže bez dalšího vést k přiznání odkladného účinku, neboť taková situace sama o sobě nezakládá možné zásadní ohrožení důležitého veřejného zájmu ve smyslu citovaných rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, jimiž je i nyní rozhodující senát zdejšího soudu vázán.

[14] Ani skutečnost, že stěžovatel podal další žádost o vydání nového rozhodnutí podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, nepředstavuje důvod pro přiznání odkladného účinku nyní posuzované kasační stížnosti. Podáním nové žádosti bylo zahájeno další samostatné správní řízení, na jehož průběh by ani případné přiznání odkladného účinku nyní projednávané kasační stížnosti nemělo žádný vliv, na povinnosti správního orgánu rozhodnout v zákonem stanovené lhůtě o podané žádosti by se tedy nic nezměnilo.

[15] Na základě uvedeného tedy Nejvyšší správní soud uzavírá, že v tomto případě není naplněna základní podmínka pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, tedy stěžovatel nedoložil vznik újmy na své straně spočívající v zásadním ohrožení důležitého veřejného zájmu. Nebylo již tedy třeba zkoumat podmínky další, s nimiž by tato podmínka musela být naplněna kumulativně.

[16] Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

pokračování

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. září 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu